

ARTIKEL 45¹¹³⁾*Fri bevægelighed og opholdsret*

1. Enhver unionsborger har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område.

2. Fri bevægelighed og opholdsret kan i overensstemmelse med forfatningen indrømmes tredjelandstatsborgere, der har lovligt ophold på en medlemsstats område.

Forklaring

Den ret, der sikres ved stk. 1, er den samme som den, der er sikret ved forfatningens artikel I-10, stk. 2, litra a), (jf. endvidere retsgrundlaget i artikel III-125, og Domstolens dom af 17. september 2002, sag C-413/99 Baumbast, Sml. 2002, s. 709). I henhold til chartrets artikel 52, stk. 2¹¹⁴⁾, skal den anvendes på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastlagt i forfatningens del III.

I stk. 2 omtales den beføjelse, som Unionen har i henhold til forfatningens artikel III-265 og III-267. Heraf følger, at indrømmelsen af denne ret er betinget af, at institutionerne udøver denne beføjelse.

ARTIKEL 46¹¹⁵⁾*Diplomatisk og konsulær beskyttelse*

Enhver unionsborger nyder i tredjelande, hvor den medlemsstat, hvori den pågældende er statsborger, ikke er repræsenteret, enhver medlemsstats diplomatiske og konsulære myndigheders beskyttelse på samme vilkår som statsborgere i denne medlemsstat.

Forklaring

Den ret, der sikres ved denne artikel, er den samme som den, der er sikret ved forfatningens artikel I-10, jf. endvidere retsgrundlaget i artikel III-127. I henhold til chartrets artikel 52, stk. 2¹¹⁶⁾, skal den anvendes på de betingelser, der er fastlagt i disse artikler.

¹¹³⁾ Artikel II-105 i forfatningen.

¹¹⁴⁾ Artikel II-112, stk. 2, i forfatningen.

¹¹⁵⁾ Artikel II-106 i forfatningen.

¹¹⁶⁾ Artikel II-112, stk. 2, i forfatningen.

AFSNIT VI.

RETFÆRDIGHED I RETSSYSTEMET

ARTIKEL 47¹¹⁷⁾*Adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol*

Enhver, hvis rettigheder og friheder som sikret af EU-retten er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler for en domstol under overholdelse af de betingelser, der er fastsat i denne artikel.

Enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov. Enhver skal have mulighed for at blive rådgivet, forsvaret og repræsenteret.

Der ydes retshjælp til dem, der ikke har tilstrækkelige midler, hvis en sådan hjælp er nødvendig for at sikre effektiv adgang til domstolsprøvelse.

Forklaring

Stk. 1 er baseret på artikel 13 i EMK:

»Enhver, hvis rettigheder og friheder efter denne konvention er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler herimod for en national myndighed, uanset om krænkelsen er begået af personer, der handler i embeds medfør«.

I EU-retten er beskyttelsen dog mere omfattende, da den sikrer adgang til effektive retsmidler for en domstol. Domstolen har stadfæstet denne rettighed som et overordnet princip i EU-retten i sin dom af 15. maj 1986, Johnston, (sag 222/84, Sml. 1986, s. 1651; se også dom af 15. oktober 1987, sag 222/86, Heylens, Sml. 1987, s. 4097, og dom af 3. december 1992, C-97/91, Borelli, Sml. 1992, s. I-6313). Ifølge Domstolen gælder dette overordnede princip i EU-retten også medlemsstaterne, når de anvender EU-retten. Formålet med at optage denne retspraksis i chartret har ikke været at ændre den domstolskontrolordning, der er fastlagt i traktaterne, og navnlig ikke reglerne for antagelse af direkte søgsmål ved EU-Domstolen. Det Europæiske Konvent har drøftet Unionens domstolskontrolordning, herunder reglerne om antagelighed, og bekræftet den og samtidig tilpasset den i visse henseender, jf. forfatningens artikel III-353 til

¹¹⁷⁾ Artikel II-107 i forfatningen.